

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין סד.

עין משפט
נר מצוה

קבב א ב מיי פ"ג מהל'
עבדו הלכה ה'
קבב ג מיי שט פ"ו הלכה
ד'
קבב ד מיי שט הלכה ג:

תורה אור השלם

1. ונשאו דודו ומקדפו להוציא עצמים מן הבית ואמר לאשר ביקרתי הבית העוד עמך ואמר אפס ואמר קס כי לא להוכיח בשמי יי עמו וי.
2. והשמדתי את במותיבם והברתי את חמניבם ונתתי את פגרי פגריבם על פגרי גלגליבם ונגלה נפשי אתכם ויקרא כל אהבם על מעלה הלויים ישוע ויני קדמיאל שבניה בני שרביה בני בני ויעקו בקול גדול אל יי אלהיהם:
3. ויקם על מעלה הלויים ישוע ויני קדמיאל שבניה בני שרביה בני בני ויעקו בקול גדול אל יי אלהיהם:
4. ויאמר זאת הרשעה וישלך אתה אל תוך האיפה וישלך את אבן העפרת אל פיה:
5. ויאמר משה אל שפטי ישראל הרגו איש אנשו והצדקים לבעל פעור:
6. כמדבר בה ה ואתם הדבקים בני אלהים חיים בלבם היום:

מַרְקוּלִיּוֹת. אור"ת קילוס שמה לשון שצה אלף שחכמים כינו אותה לגנאי וקראוה קוליס לשון לעג וקלס (מהל"ס זר) ומר לשון חילוף כמו זמר לשחוט (חולין דף טז.) זמר דפרזל (ז"ק דף ק"ג.) זמר דכנתא (בבב"ב דף טז.) כלומר חילוף קילוס כבויה. * ולעזבה צבוי (ט' דל"א ב) קמכין אלף לצוות הא אפילו עובד מלכה ומיראה פטור לרבא ואפילו לאצ"י דמחייב המס הכא מודה דפטור: **קַתְנֵי** ע"ז וקתני מורד. אף על גב דקתני ע"ז וקתני פטור ומקוליס לא דמי דהמס לפרושי דינא קתני אלף הכא דייק מירשא דקתני אלו הן הנסקלן עובד ע"ז והנותן מורעו למולך ולא קתני פטור ומקוליס:

העביר

זהו יצר הרע. וצנעות זכריה כתיב שהיה בתחילת בית שני: דעבירה של עריות: **הצנעה תלפא ומין וכו'.** ומתוך כך פסק תמוס הזכרים מלהוליד והנקבות מליילד: איצטו **ציעטא דם יומא** (וואל אשכחא). נתבטאה צינה שגולה זו ציוס: ולא **אשכחא** שאפילו אותן שהיו גמורות קודם לכן פסקו מללאת: **לצטו פלגא**. שלא יחא שולט צמקס עבירה כזי שלא יחא תובע עריות: **פחלינכו לעיניו**. סמו עיניו צמחול: **אחני ציה**. הך תקנתא פורתא דלא איגרי צקריצתא צממו וצאחותו אלל מתגרה הוא צאשת איש וצנעה: **סרדין**. צל"ש צלע"ז ומשלשלין את המעשים וכן שזר חדש: **אחס ציה ישראל אינן קן**. רצ יהודה קאמר לה למדרישה לקרא: **הנלמדים לצעל פעור**. כלומר אלל אצותס לא השיצו זאת על לצס שע"ז מגונה היא מכל ע"ז שבעולם ונלמדו וחדקו צה כלמיד פתיל המוקף ע"פ כלי שממרחין אותו בשערה יפה ואל המקוס לא היו נלמדים אלל דבוקים צממרות המדוקקות שדוקקות ואינן דבוקות: **צמפניסא סנא**. שצה הוא אללס דדבוק משמע מחובר טפי מנלמד. צמדין אינן מחוברין ונמשכין וזיין אינן וזיין דבוק משמע יפה וזיין אינן דבוק משמע יפה אלס. צממך ושס מקוס הוא: וקניא **צוטוטמו**. של פעור: **מקלסין**. משצחין: **ואע"ג דמכיון לצוויי**. חייב קרבן על שגגתו ואס המרו צו חייב מיתה: **לני סורסא**. מקוס: **פיסא**. צלשטי"א צלע"ז: **מרקוליס הוא**. זה וזהו עבודתו: **למרקוליס סנן**. לפניו לכדו ואני זרקתי להכות צנופו: **צמרקוליס**. עלמו להכותו: **אישקליה**. אע"ג שכבר עבד ואין השבון לדבר קא צעי למשקליה כדי שלא תתאה צעודה שלו: **רווחא לתצירטה שציק**. מפנה לה מקוס לזורקיס: **ברתני' שימסור למולך**. דמרוייהו צעינן: **גב' קסני**. מתניתיין (דף נג.) צמיי צקילה ע"ז צאנפי נפשה העובד ע"ז וקתני מולך אלמא מולך לאו צכלל ע"ז ונפקא מינה דלס זצח וקטר לפניו פטור אי נמי העביר מורעו לשאר ע"ז ואין דרכה צכך לא מחייב דמולך דוקא כמזב ששמו מולך: **אחד למולך ואחד לשאר**. ע"ז. העביר זרעו חייב קסבר מולך נמי ע"ז הוא ולא איצטרך לאזכורי עלה צכדרכה דמאיכה יעבדו (דב"ס יב) נפקא אלל לומר לך שאס עשה שלא כדרכה חייב: **שלא למולך פטור**. דמולך דווקא כתיב שדרכה צכך ולא משום ע"ז אזכר עליו דהא מאיכה יעבדו נפקא אלל חוק הוא להס והמורה הקפיד על חוק זה צסקילה לפיכך הוצרך למחז: **כל שהמליכו עליהם**. שקרא שמו מולך: **רבא אמר**. לא אמרו דבר אחד דמולך עראי איכא צייניהו כגון צרור וקיסס שאינו ראו לךך חה לפי עשה המליכוהו עליו להעביר לו צנו זה לר"א צר' שמעון לא מחייב אלל צמולך קצוב וצא:

הס. שחוק כמו (במדבר יג) ויהס כלב השתיקס: וילעקו צני ישראל **צקול גדול** צאנשי כנסת הגדולה כתיב: צי"א צי"א. צלשון ארמי הוי לשון גנוח ויעקה כמו אהה צלשון הקודש"ט: היינו האוי דחריציה **לציניה**. למקדשו: (וצעו רחמי). היו מצקשים רחמים שימסר צידס יצר הרע של עבודת כוכבים: **לצבולי ציה אגרא**. לכוף את יצרנו ולקבל שזר על כך: **לא אישו צעינן וכו'.** אלמא יצר תקפן: יצבי תלפא **יומין וכו'.** מלמיה דרצ יהודה מסיק: **אמס**. משמע מקסיס אני עממס צמקנה זו טטוב הדבר לסלקן: **חוטמו של הקצ"ה אמס**. שהמלך נאות ומסכים עם עבדיו חותס עממס צמקנתס את חותמו: **דגוויא**. ארי קטן: **ציעוסא**. שער: **דודא דאצרא**. קלחת של עופרת: **אצרא שאיף קליה**. שואף את הקול ומעבדו ללאת יותר מכל כלי מתכות: **זאת הרשעה**. זהו יצר הרע. וצנעות זכריה כתיב שהיה בתחילת בית שני: דעבירה של עריות: **הצנעה תלפא ומין וכו'.** ומתוך כך פסק תמוס הזכרים מלהוליד והנקבות מליילד: איצטו **ציעטא דם יומא** (וואל אשכחא). נתבטאה צינה שגולה זו ציוס: ולא **אשכחא** שאפילו אותן שהיו גמורות קודם לכן פסקו מללאת: **לצטו פלגא**. שלא יחא שולט צמקס עבירה כזי שלא יחא תובע עריות: **פחלינכו לעיניו**. סמו עיניו צמחול: **אחני ציה**. הך תקנתא פורתא דלא איגרי צקריצתא צממו וצאחותו אלל מתגרה הוא צאשת איש וצנעה: **סרדין**. צל"ש צלע"ז ומשלשלין את המעשים וכן שזר חדש: **אחס ציה ישראל אינן קן**. רצ יהודה קאמר לה למדרישה לקרא: **הנלמדים לצעל פעור**. כלומר אלל אצותס לא השיצו זאת על לצס שע"ז מגונה היא מכל ע"ז שבעולם ונלמדו וחדקו צה כלמיד פתיל המוקף ע"פ כלי שממרחין אותו בשערה יפה ואל המקוס לא היו נלמדים אלל דבוקים צממרות המדוקקות שדוקקות ואינן דבוקות: **צמפניסא סנא**. שצה הוא אללס דדבוק משמע מחובר טפי מנלמד. צמדין אינן מחוברין ונמשכין וזיין אינן וזיין דבוק משמע יפה וזיין אינן דבוק משמע יפה אלס. צממך ושס מקוס הוא: וקניא **צוטוטמו**. של פעור: **מקלסין**. משצחין: **ואע"ג דמכיון לצוויי**. חייב קרבן על שגגתו ואס המרו צו חייב מיתה: **לני סורסא**. מקוס: **פיסא**. צלשטי"א צלע"ז: **מרקוליס הוא**. זה וזהו עבודתו: **למרקוליס סנן**. לפניו לכדו ואני זרקתי להכות צנופו: **צמרקוליס**. עלמו להכותו: **אישקליה**. אע"ג שכבר עבד ואין השבון לדבר קא צעי למשקליה כדי שלא תתאה צעודה שלו: **רווחא לתצירטה שציק**. מפנה לה מקוס לזורקיס: **ברתני' שימסור למולך**. דמרוייהו צעינן: **גב' קסני**. מתניתיין (דף נג.) צמיי צקילה ע"ז צאנפי נפשה העובד ע"ז וקתני מולך אלמא מולך לאו צכלל ע"ז ונפקא מינה דלס זצח וקטר לפניו פטור אי נמי העביר מורעו לשאר ע"ז ואין דרכה צכך לא מחייב דמולך דוקא כמזב ששמו מולך: **אחד למולך ואחד לשאר**. ע"ז. העביר זרעו חייב קסבר מולך נמי ע"ז הוא ולא איצטרך לאזכורי עלה צכדרכה דמאיכה יעבדו (דב"ס יב) נפקא אלל לומר לך שאס עשה שלא כדרכה חייב: **שלא למולך פטור**. דמולך דווקא כתיב שדרכה צכך ולא משום ע"ז אזכר עליו דהא מאיכה יעבדו נפקא אלל חוק הוא להס והמורה הקפיד על חוק זה צסקילה לפיכך הוצרך למחז: **כל שהמליכו עליהם**. שקרא שמו מולך: **רבא אמר**. לא אמרו דבר אחד דמולך עראי איכא צייניהו כגון צרור וקיסס שאינו ראו לךך חה לפי עשה המליכוהו עליו להעביר לו צנו זה לר"א צר' שמעון לא מחייב אלל צמולך קצוב וצא:

גליון הש"ס

תוב' ד"ה אי ע"ג
ולעוברת בבזוי. ע"י ע"ל סל
ע"צ מודיע רבא:

הגהות הב"ח

(א) ג"ז הס שלא להכיר
כ"צ עמ"ס ו:

לעני רש"י

בליד"ש. סלקים לבנים
(בפרובנסאלים).
בלישטי"א. רוב אדמה.

מוסף רש"י

בייא בייא. לשון זעקה וקוללל (יומא ט"ז). לקבולי ביה אגרא. שנוף אמו ונקבל שזר אמת. לממרי מקסיס אי עממס (חוטמו של הקב"ה אמת. אלמנית לאותיות ורלשון ואחרון על שס אי רלשון ואני אחרון ואני הוא (שבת נה). אמר להו נביא. זכריה בן עדי (ט"ז). ברודא דאברא. צקיר של עופרת (ט"ז). דשייף קליה. נכס קילן לתוך השופרת ואיט ע"ז ממנו (ט"ז). ביעתא בת יומא. צינה הטולה זו ציוס. לפי שפסק המימוס מן המימס ואפילו אותן שעיניה המרגלות כזר אינן מתשלשלין צמטיה (ט"ז). ניכעז פלגא. שיהא שולט צלס ליקח לאשמו ולא לאחמ (ט"ז). כחלינהו לעיניה. קימו את עיני ע"י חול (ט"ז). פיסא פיסת רגב שקורין גלשטי"א (שבת פ"א).